

تأبش پوهنتون
محصلاڻو چارو معاونیت
فرهنگي چارو کمیټه

د ټولني په پرمختگ کي د ونډي اخیستني میکانیزم

کال: ۱۴۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Contents

4.....	سريزه:
5.....	لومړی فصل
5.....	عمومي احکام
5.....	لومړی ماده: مبنی:
5.....	دويمه ماده: ددې د ميکانيزم موخې عبارت دي له:
5.....	دريمه ماده: د تطبيق ساحه:
5.....	څلورمه ماده: د پوهنتون د استادانو لخوا په ټولنه کې د ونډې اخيستنې موارد:
6.....	پنځمه ماده: د پوهنتون د استادانو لخوا په ټولنه کې د ونډې اخيستنې طرز او طريقه:
7.....	دوېم فصل
7.....	د ټولني په پرمختگ کې د علمي، اداري کارکونکو او محصلانو مکلفيتونه
7.....	شپږمه ماده: علمي کادر غړو مکلفيتونه:
7.....	اومه ماده: اداري کار کونکو مکلفيتونه:
7.....	اتممه ماده: د محصلانومکلفيتونه:
8.....	درېيم فصل
8.....	متفرقه احکام
8.....	نهمه ماده: د ټولني په پرمختگ د علمي ، اداري کار کونکو او محصلانو ونډې اخيستنې چوکاټ:
8.....	لسمه ماده: په ټولنه کې د ونډې اخيستلو د ميکانيزم تصويب او انفاذ:

سريزه:

تابش پوهنتون چې د لوړو زده کړو محترم وزارت څخه د (۲۱) گڼې فعاليت جواز درلودونکی دی او ننگرهار ولايت جلال اباد ښار کې د اوس مهال لپاره په درې علمي برنامو (حقوق او سياسي علوم، شرعيات او اقتصاد پوهنځيو) کې په معياري او اصولي ډول خپل علمي فعاليتونه مخ ته وړي، تابش پوهنتون د لوړو زده کړو وزارت او د هېواد نافذه تقنيني اسنادو په رڼا کې خپلو ستراتيژيکو موخو ته د رسیده لپاره په تحصيلي، تدريسي، علمي، څېړنيزو او نورې برخو کې مختلف فعاليتونه مخ ته وړي او ددې په اساس د ټولنې په پرمختگ خپله ونډه اخیستنه يوه مهمه او اساسي موضوع ده.

دهرې ټولنې د پرمختگ او ترقي راز د هغې ټولنې په علمي او اکاډميکو فعاليتونو پورې اړه لري، نو که چېرې علمي او اکاډميک فعاليتونه په يوه ټولنه کې موجود او منظم وي نو هغه ټولنه په يقيني توگه با ثباته او د هر اړخيز پرمختگ څخه برخمنه وي، په ځانگړي ډول په علمي او اکاډميکو نهادونو(پوهنتونونو) کې د علمي فعاليتونو ونډه په زياته اندازه مؤثريت او مفيديت لري، ځکه که چېرې په يوه ټولنه کې د علمي نهادونو ونډه معمول او مروج وي، نو دا د هغې ټولنې او علمي نهاد په فعال والي او منظموالي دلالت کوي او کله چې د کومې اجتماع علمي نهادونه فعال او منظم وي نو هغه ټولنې بيا ډير روښانه راتلونکي لري، چې له نېکه مرغه زموږ تابش پوهنتون پدې برخه کې تر زياتې اندازې پورې منظم او د تضمين کيفيت په چارو کې بريالي دی، همدا لامل دی چې زموږ محصلين په جريان د تحصيل او هم له فراغت وروسته ډيرې ښې لاسته راوړنې لري، چې عمده لامل يې د استادانو له لوري د منظمو علمي فعاليتونو ترسره کول دي، چې نظر همدې فعاليتونو او د علمي کادر د غړيو مسؤليتونو ته په کتو سره د تابش پوهنتون د علمي فعاليتونو د ونډې اخیستو مېکانيزم ترتيب او لاندې بېلابېلو برخو ته شامل دی.

د مېکانيزم ارزښت پدې کې دی چې ددې مېکانيزم په اساس به تابش پوهنتون وتوانېږي چې په ټولنه کې د خپلو موجوده علمي برنامو، علمي او څېړنيزو فعاليتونو په اساس د خلکو د علمي پوهاوي سطحه لوړه کړي. همدارنگه ټولو هغو سيمو ته به هم لاسرسی پيدا شي چې هلته د حقوقي، قضايي او اقتصادي پوهاوي سطحه حتی صفر گڼل کېږي. لکه لري پرته سيمې او ولسوالۍ چې دا پروسه به د استادانو، کار کوونکو او محصلانو پرمخ ته وړل کېږي. فلهدا په محصلانو کې به هم دا وړتيا پيداشي چې په خپلو سيمو کې حقوقي، قضايي او اقتصادي مسایل داسلامي شريعت او د افغانستان د نافذه قوانينو په رڼا کې حل او فصل کړي چې دا کار به په ټولنه کې د دايمي او مستقر ثبات، استقرار او پرمختگ باعث شي، چې دا په خپل ذات کې د دې مېکانيزم په اهميت دلالت کوي.

لومړی فصل

عمومي احکام

لومړۍ ماده: مبنی:

د لوړو زده کړو محترم وزارت د تضمین کیفیت او اعتبار لوړونې 2.2.1 معیار او د تابش پوهنتون د ستراتیژیک پلان په اساس دغه (د ټولني په پرمختگ کې د ونډې اخیستنې مېکانیزم) تدوین شوی دی.

دویمه ماده: ددې د مېکانیزم موخې عبارت دي له:

1. د دې مېکانیزم اصلي موخه په ټولنه کې د تابش پوهنتون د موجوده پوهنځیو د علمي او مسلکي کادرونو (څېړونکو، استادانو، کارکوونکو او محصلانو) د ونډې اخیستنې تضمینول دي.
2. د دې مېکانیزم بله موخه د یادو علمي او مسلکي کادرونو د ونډې اخیستنې د چارو تنظیمول او د ټولني په پرمختگ کې د هغوی اغېز زیاتول دي.
3. د دې مېکانیزم بله موخه د تابش پوهنتون د ټولو علمي او څېړنیزو فعالیتونو عملي مؤثریت او گټورتوب رامنځته کول دي.
4. د دې مېکانیزم پر بنسټ به ټولو هغو فعالیتونو ته اصولي چوکاټ برابر شي چې د هغې له لارې تابش پوهنتون د ټولني په پرمختگ کې خپله ونډه ثابتوي.

دریمه ماده: د تطبیق ساحه:

(۱) د تابش پوهنتون، اسلامي شریعت، هېواد او لوړو زده کړو وزارت نافذه تقنیني اسنادو او ټولني د فرهنګي ارزښتونو په نظر کې نیولو او هم د دې مېکانیزم چوکاټ ته په پام سره د ټولني په پرمختگ کې ترسره کېدونکو فعالیتونو باندې د تطبیق وړ ده.

(۲) دغه مېکانیزم د دغه پوهنتون په ټولو برخو کې د تطبیق وړ ده او د پوهنتون علمي چارو معاونیت ترچتر لاندې د پوهنتون فرهنګي کمېټه یې د تطبیق، څارنې او ځواب وینې لومړۍ مرجع شمېرل کېږي.

څلورمه ماده: د پوهنتون د استادانو لخوا په ټولنه کې د ونډې اخیستنې موارد:

1. له نورو بهرنیو اداراتو سره د پوهنتون د تفاهمنامې له مخې په ټولنه کې د استادانو لخوا په ټولنیز، اصلاحي، روزنیز او نورو اړوندو پروگرامونو کې ونډه اخیستل.
2. په تلویزیوني او راډیويي پروگرامونو کې گډون کول.
3. د اړتیا په صورت کې د ټولني د اړمنو خلکو سره کومک او همکاري کول.
4. دیني، ملي او نړیوالو ورځو نمانځل او درناوی کول.
5. د ټولني د عامه پوهاوي په برخه کې ونډه اخیستل.
6. د اړتیا په صورت کې د ټولني د ستونزو په نظر کې نیولو سره د څیړنې او روزنیزو سیمینارونو وړاندې کول.
7. - نشراتو، څېړنو، تالیفاتو او لیکنو په اساس ونډه اخیستل.
8. عملي برنامو او پروگرامونو په اساس د ټولني په پرمختگ کې ونډه اخیستل.

پنځمه ماده: د پوهنتون د استادانو لخوا په ټولنه کې د ونډې اخیستنې طرز او طریقه:

1. پوهنتون د نورو بهرنیو اداراتو سره تفاهمنامې او تړونونه لري چې له مخې یې پوهنتون په اړونده برخو کې همکاري کوي، نو د همدې پروسیجر په نظر کې نیولو سره په اړونده برخو کې استاد د پوهنتون له لوري مکتوبي او یا شفاهي طریقې سره په اړونده برخه کې همکاري کوي، لکه تلویزیوني او راډیويي برنامو کې بحثونه او نظریات وړاندې کول. همدارنگه د پوهنتون له لوري ملي او نړیوالې ورځې نمانځل کېږي، چې په اکاډمیکه ساحه کې استادان خپلې مقالې او معلومات د نیول شوې غونډې له لارې د گډونوالو سره شریکوي. د پوهنتون استادان په هر سمستر کې په یوه موضوع کې په څیړنه کولو باندې مکلف دي، نو په همدې خاطر د څیړنو کمېټه د ټولني د ستونزو په نظر کې نیولو سره څیر نیز موضوعات د څیړنو لپاره مطرح کوي چې له مخې یې د پوهنتون استادان د څېړنې په برخه کې د څو کمیټو له لوري په ورکړل شویو څیړنیزو موضوعاتو باندې څیړنه کوي او د ټولني د ستونزو د حل لپاره حل لارې وړاندیز کوي. او د ټولني د عامه پوهاوي په برخه کې استادان د پوهنتون د استازي په صفت د ټولني د عامه پوهاوي په برخه کې گډون کوي.
2. تابش پوهنتون دا خپل مکلفیت گڼي چې د نړۍ او سیمې په کچه د باور وړ علمي بنسټ په توگه وه اوسي نو همدې مکلفیت او مسؤلیت ته په کتوسره خپله راتلونکې داسې اټکلوي چې په پوهنیز ډول د سیمې او نړۍ په کچه داسې پوهنتون؛ چې د تبعیض (نژاد، ژبې، مذهب، ملت، ملیت، توکم، جنس، سیمې) پرته او په نړیواله کچه مسلکي، ژمن او په کار پوه کادرونه هېواد، سیمې او نړۍ ته په اړونده برخو کې د چوپړ په موخه چمتو کړي.
3. نو پر همدې بناء پوهنتون د خپل ماموریت په ترڅ کې دې ته په کلکه ژمن دی چې خپل ځوربدلي ملت او هېواد ته د چوپړتیاوو په وړاندې کولو سره مسلکي او د اوس مهال ځوان (حقوقی، عدلي، قضایي، سیاسي، ډیپلوماتیکي، اقتصادي، مالي او پانگه اچونې برخه کې په کار پوه) کادرونه ټولني ته وړاندې کړي، چې دې موخې ته د رسیدو په موخه د تابش پوهنتون علمي کادرونه نه یواځې د پوهنتون په داخل کې محصلانوته په علمي او ټولنیزه برخه کې خپل علمي خدمات وړاندې کوي بلکې د پوهنتون څخه بهر په ټولنه کې د ټولني نورو افرادو ته هم د هغو مسایلو په برخه کې چې زموږ ټولنه ورته په علمي برخه کې (سیاسي، حقوقی، د قانون حاکمیت، د تاوتریخوالي له منځه وړل، سوله ایز ژوند کول، ښه حکومتولي، د عدالت تأمین، قانون ته ژمنتیا، د افرادو د حقوقو او مکلفیتونو پیژندنه او د هغه احترام، اقتصادي لوړتیا او پرمختیا، کوچنیو تجارتونو پیلول، مالي او بانکي موضوعاتو څخه اگاهی.....) اړتیا لري که هغه د دولت د رسمي مامورینو په برخه کې وي او که د عادي افرادو په برخه کې وي خپل مسؤلیت اداء کوي.
4. تابش پوهنتون د ټولو اسلامي او ملي ارزښتونو په نظر کې نیولو سره د یو فعال علمي نهاد په توگه په افغاني ټولنه کې فعاله ونډه اخلې او د خپلو علمي او متخصصو کادرونو پرمټ به دغه پروسه مخې ته وړي.

دویم فصل

د ټولني په پرمختگ کې د علمي، اداري کلر کونکو او محصلانو مکلفیتونه

شپږمه ماده: علمي کادر غړو مکلفیتونه:

1. د تابلش پوهنتون ټول علمي کادرونه ځان مکلف گڼي چې د هر کال په جریان کې د خپل مسلک د ساحې اړوند د دريو حداقل هغه موضوعاتو په اړه علمي سمینارونه وړاندې کړي کومو ته چې افغاني ټولنه جدي اړتیا لري او هم مکلفیت لري چې په لرو پرتو سیمو کې د عامو خلکو مرتبطو مسایلو ته رسید گي وکړي.
2. هغه ټول علمي او ټولنیز فعالیتونه چې په ملي کچه د افغانستان په ټولنه کې په مختلفو وختونو او ځایونو کې ترسره کېږي د هغې په اړه باید یو منظم راپور ترتیب او خپل پوهنځي ته یې وسپاري.
3. په دې برخه کې چې کومو امکاناتو ته اړتیا وي هغه د تابلش پوهنتون مکلفیت دی چې په معین وخت کې یې اړونده استادانو ته په واک کې ورکړي. لکه موټر، خوراک څښاک، د تحقیق لپاره کتابونه اونور اړونده ضروریات.
4. همدارنگه ټول عمي کادر غړي د خپل وس مطابق د هېواد په مختلفو رضاکارانه کارونو کې چې دوی پکې حداقل پوهه او معلومات لري یا کار کولای شي گډون وکړي او خپله ونډه ثابته کړي.

اوومه ماده: اداري کار کوونکو مکلفیتونه:

- 1) د تابلش پوهنتون ټول کارکوونکي (اداري او خدماتي) په دې مکلف دي چې په خپلو سیمو کې اړونده د خپل مسلک او نورو موضوعاتو په حل کې خپل رول اداء کړي. او هغه موضوعاتو ته چې افغاني ټولنه ورته جدي اړتیا لري د هغې په اړه د هغو سیمو او سیدونکو ته عامه پوهاوی ورکړي. همدارنگه په لرو پرتو سیمو کې د عامو خلکو مرتبطو مسایلو ته رسید گي کې تر ممکنه حده برخه واخلي.
- 2) ټول کار کوونکي مکلف دي چې د خپلې اداري تجربې او کاري ساحې په اساس د ټولني حداقل یوه کوچنی ستونزه حل کړي.
- 3) همدارنگه ټول کارکوونکي د خپل وس مطابق د هېواد په مختلفو رضاکارانه کارونو کې چې دوی پکې حداقل پوهه او معلومات لري یا کار کولای شي گډون وکړي او خپله ونډه ثابته کړي.

اتمه ماده: د محصلانو مکلفیتونه:

- 4) د تابلش پوهنتون ټول محصلان (برحاله او فارغ) په دې مکلف دي چې په خپلو سیمو کې د خپل مسلک اړونده او نورو موضوعاتو په حل کې خپل رول اداء کړي. او هغه موضوعاتو ته چې افغاني ټولنه ورته جدي اړتیا لري د هغې په اړه د هغو سیمو او سیدونکو ته عامه پوهاوی ورکړي. همدارنگه په لرو پرتو سیمو کې د عامو خلکو مرتبطو مسایلو ته رسید گي کې تر ممکنه حده برخه واخلي.
- 5) ټول محصلین مکلف دي چې د خپلو د مضامینو اړونده کورنیو دندو او د خپل مونوگراف موضوعات د ځان لپاره داسې موضوعات او عناوین وټاکي چې هغه د ټولني حداقل یوه کوچنی ستونزه حل کړي.
- 6) همدارنگه ټولو محصلین خپل وس مطابق د هېواد په مختلفو رضاکارانه کارونو کې چې دوی پکې حداقل پوهه او معلومات لري یا کار کولای شي گډون وکړي او خپله ونډه ثابته کړي.
- 7) نورې هغه چارې چې د محصلینو پورې اړه لري لکه عام اشرف، خیریه کارونه، د چاپېریال پاکوالي ته پام کول.

درېيم فصل

متفرقه احكام

نهمه ماده: د ټولني په پرمختگ د علمي ، اداري کار کوونکو او محصلانو ونډې اخيستنې چوکاټ:

- 1) د تابش پوهنتون ټول رهبري، علمي کادرونه، اداري، برحاله محصلان/محصلات او فارغ محصلان/محصلات مکلفيت لري چې د ټولني په ټولو مرتبطو مسایلو کې ځان دخيل کړي او هغې مسایلو ته د قانون او اسلامي شريعت په چوکاټ کې د حل لارې چارې ولټوي.
- 2) د تابش پوهنتون ټول رهبري، علمي کادرونه، اداري، برحاله محصلان/محصلات او فارغ محصلان/محصلات مکلفيت لري چې قومي مشرانو، علماء کرامو، ځوانانو، کسب کارانو سره ناستې وکړي او هغوی ته د اسلامي شريعت او قانون په رڼا کې د خپلو امورو د ترسره کولو په پار لازمي مشورې ورکړي.
- 3) هغه ټول علمي او ټولنيز فعاليتونه چې په ملي کچه ټولنه کې په مختلفو وختونو او ځايونو کې ترسره کېږي د هغې په اړه بايد يو منظم راپور ترتيب خپل لارښود استاد ته وسپاري او استاد مکلف دی چې هغه راپور د خپل پوهنځي فرهنگي کميټې ته وسپاري.

لسمه ماده: په ټولنه کې د ونډې اخيستلو د مېکانيزم تصويب او انفاذ:

په ټولنه کې د ونډې اخيستنې مېکانيزم په (دريو فصلونو) او لسو مادو کې ترتيب او د فرهنگي چارو کمېټې په (۸/۶/۱۴۰۴) نېټه مجلس کې د هر اړخيز بحث وروسته تائيد او په (۶) گڼه پروتوکول کې ثبت دی.

د فرهنگي کمېټې مشر

د فرهنگي کمېټې منشي

په ټولنه کې د ونډې اخيستنې مېکانيزم په (دريو فصلونو) او لسو مادو کې ترتيب او د پوهنتون د ۱۴۰۴ هـ ل کال په (۶) گڼه علمي شوري کې چې په (۳۱/۶/۱۴۰۴) نېټه دايره شوې د هر اړخيز بحث څخه ورسته د رايو په اتفاق تصويب شو او له همدې نېټې ورسته نافذ دی.

د علمي شورا مشر

د علمي شورا منشي